

המדד הסביבתי לאיכות הכנסת

תמצית ממצאי דו"ח 'אדם טבע ודין' על הפעילות הסביבתית בכנסת

מאי 2007 - אפריל 2008

מושב קיץ – 7.5.07 - 25.7.07

מושב חורף – 7.10.07 - 2.4.08

הדו"ח השנתי של 'אדם טבע ודין', על פעילות הכנסת בתחום איכות הסביבה, מתפרסם זו הפעם השביעית, ומתייחס למושב השני ולמושב השלישי של הכנסת ה-17, ממאי 2007 עד אפריל 2008. הדו"ח סוקר את פעילות חברי הכנסת בתחום איכות הסביבה על פי קריטריונים כמותיים ואיכותיים: קידום הצעות חוק בקריאות השונות, הגשת שאילתות, הצעות לסדר היום, פעילות בשדולות ועוד. השנה בחרנו לציין לשבח חברי כנסת נוספים אשר פעלו לקידום נושאי איכות הסביבה בכנסת באפיקים שאינם חוקתיים.

המדד הסביבתי לאיכות הכנסת מציג את חברי הכנסת אשר הובילו את הפעילות הסביבתית במהלך התקופה הנידונה ואת בחירתה של הצעת החוק האנטי סביבתית שיש בה משום פגיעה בסביבה. בדומה לשנים קודמות מוכיחים ממצאי הדו"ח שהנושא הסביבתי חוצה מפלגות וניתן למצוא חברי כנסת מסיעות שונות אשר שמו לעצמם למטרה לקדם חקיקה סביבתית ולמנוע מפגעים סביבתיים. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מהעובדה שלמפלגות קדימה, מרצ, ש"ס, האיחוד הלאומי, בל"ד ומפלגת הגמלאים אין נציגים ברשימת חברי הכנסת המובילים (על כך בהמשך).

באמצעות השוואת הפעילות במהלך שני מושבי הכנסת האחרונים לפעילות בשנים הקודמות וכן השוואת היקף הפעילות הירוקה ביחס לכלל הפעילות בכנסת, בוחן המדד הסביבתי לאיכות הכנסת האם יש ביסוס ל'רעש התקשורת' אודות חקיקה ירוקה אשר אפיון את התקופה הנידונה או שמא מודבר בדברים בעלמא.

המובילים

ח"כ דב חנין – סיעת חד"ש

ח"כ ד"ר דב חנין שהגיע לכנסת לאחר פעילות ענפה בתנועה הסביבתית, ממשיך בעקביות ראוייה לציון להיות נושא הדגל בתחום החקיקה הסביבתית בתקופה הנידונה. ח"כ חנין עומד בראש השדולה הסביבתית-חברתית של הכנסת ה-17 יחד עם ח"כ מיכאל מלכיאור, במסגרתה העלה נושאים סביבתיים מרכזיים על סדר היום. ח"כ חנין מקפיד להשתתף בהצבעות שיתקיימו במליאת הכנסת על הצעות חוק בעלות השלכות סביבתיות, ואף יזם וקידם רבות מהן.

ח"כ חנין הוא היוזם של הצעת חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), עיקר כוחה של הצעה זו הוא בכך שהיא נותנת את הכלים והסמכות בידי הרשויות המקומיות לאכוף חוקים קיימים בתחום האיכות הסביבה, שאכיפתם לוקה בחסר; יוזם שותף להצעת חוק חופש המידע (תיקון – מידע על איכות הסביבה), שמטרתה לאפשר לציבור לקבל מידע אודות מפגעים וחומרים המסכנים את בריאותו ופוגעים באיכות חייו גם בטרם נפלטו לסביבה; יוזם שותף להצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון – מיתקנים ביטחוניים), שמטרתה להסדיר את נוהל הקמת מתקנים ביטחוניים באופן כזה שיאפשר שקיפות מרבית לציבור ויכלול בחינת ההשלכות הקמת המתקנים על הסביבה.

ח"כ חנין יזם והוביל את חוק שמירת הסביבה החופית (תיקון- אגם כנרת) אשר מחיל את חוק שמירת הסביבה החופית על אגם כנרת, כמו גם את חוק שמירת הסביבה החופית (תיקון- מפרץ אילת) המחיל את החוק גם על מפרץ אילת; יוזם שותף ומקדם של הצעת חוק איכות הסביבה (דרכי ענישה) (המזהם משלם) (תיקוני חקיקה), שמטרתה למנוע פגיעה בסביבה או בבריאות הציבור באמצעות קנסות אשר יביאו לשלילת הכדאיות הכלכלית שבפגיעה בסביבה.

בתקופה הנידונה היה ח"כ חנין יוזם ושותף להנחת 28 הצעות חוק, הגיש 7 שאילתות ו 11 הצעות לסדר היום בנושאים סביבתיים. ח"כ חנין פעל בכל הדרכים הפרלמנטריות העומדות לרשותו בכדי לקדם נושאים סביבתיים ולהעלותם לסדר היום הציבורי, ועל כך יישר כוח.

ח"כ אופיר פז-פינס – מפלגת העבודה

ח"כ אופיר פז-פינס, העומד בראש ועדת הפנים והגנת הסביבה מקדם בעקביות את נושאי איכות הסביבה. ח"כ פז-פינס שנטל את מושכות ניהול הוועדה מחבר הכנסת ראלב מג'אדלה לפני כשנה, הפך לאחד ממקדמיו העיקריים של חוק אוויר נקי לישראל בדרכו בוועדה לקריאה שנייה ושלישית. רבות

2/12 המדד הסביבתי לאיכות הכנסת – מאי 2008

תמצית ממצאי דו"ח 'אדם טבע ודין' על הפעילות הסביבתית בכנסת

מהפעילויות להגן שותף פז-פינס בתחום הגנת הסביבה שלובות בדאגה לבריאות הציבור ולחיי כיום ובדורות הבאים.

במהלך התקופה הנידונה ח"כ פז-פינס יזם את הצעת חוק הפחתת פליטת גזי חממה שמטרתה להגדיר יעדים להפחתה משמעותית בפליטת גזי החממה מישראל; יוזם הצעת חוק לשיקום קרקעות מזוהמות שמטרתה להגן על עתודות הקרקע, על משאבי המים ועל בריאות הציבור מפני זיהום הנגרם כתוצאה מהימצאותם של חומרים מסוכנים בקרקע; יוזם הצעת חוק הגנת הסביבה (יחידה סביבתית ברשויות ציבוריות) אשר מציעה להטיל על הרשויות הציבוריות חובת הקמת יחידה סביבתית מקצועית אשר תיעץ בכל הנוגע לענייני איכות הסביבה.

ראוי לציין כי ח"כ פז-פינס בשיתוף ח"כ יוסי ביילין עסקו רבות בסוגיית העברת מחנות צה"ל לדרום, בסמוך לאזה"ת רמת חובב (עיר הבה"דים) והעלו לדיון את ההשלכות הסביבתיות שיש להקמתה. ח"כ פז-פינס היה שותף להובלתן של 17 הצעות חוק, קידם שני חוקים לטובת שמירת חופי הכנרת וניהל למעלה מ-70 דיונים שונים בנושא איכות הסביבה במסגרת ועדת הפנים והגנת הסביבה. פעילותו למען הגנת הסביבה ראויה להערכה ואנו מחזקים את ידיו ומקווים כי ימשיך להוביל בנחישות לסיום חקיקתו של חוק אוויר נקי לישראל.

ח"כ מיכאל מלכיאור – סיעת העבודה

ח"כ הרב מיכאל מלכיאור עומד בראש השדולה הסביבתית-חברתית של הכנסת ה-17 יחד עם חבר הכנסת דב חנין, ופעל להעלאת נושאים סביבתיים על סדר היום במסגרתה. ח"כ מלכיאור יזם מספר דיונים בוועדת הפנים והגנת הסביבה וכן מספר הצעות חוק שעניינן רווחת ובריאות הציבור. ח"כ מלכיאור היה יוזם שותף להצעת חוק הגנת הסביבה (דרכי ענישה) (המזהם משלם) (תיקוני חקיקה), שמטרתה לקנוס את העוברים על חוקי הגנת הסביבה וליצור מצב בו תישלל הכדאיות הכלכלית שבפגיעה בסביבה; יוזם שותף להצעת חוק לשיקום קרקעות מזוהמות וכן יוזם שותף להצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון – מיתקנים ביטחוניים). ח"כ מלכיאור הוא מיוזמי התיקון להצעת חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, המציע מנגנוני אכיפה יעילים וענישה מחמירה. ח"כ מלכיאור יזם והוביל את הצעת חוק הפיקדון על מכלי משקה (תיקון – החלת החוק על מכלי משקה מעל ליטר וחצי והרחבת אחריות יצרן ויבואן). כעת, שבע שנים מתחילת יישומו פועל ח"כ מלכיאור לקדם את התיקון ולמנוע מתאגידי המשקאות לטרפדו.

3/12 המדד הסביבתי לאיכות הכנסת – מאי 2008

תמצית ממצאי דו"ח 'אדם טבע ודין' על הפעילות הסביבתית בכנסת

אגודה ישראלית להגנת הסביבה
Israel Union for Environmental Defense

ח"כ מלכיאור היה יוזם שותף ל 10 הצעות חוק סביבתיות, קידם שני חוקים והשתתף במרבית הדיונים וההצבעות הקשורות בנושאי איכות הסביבה. ח"כ מלכיאור ממשיך בדרכו ובמחויבותו להגנת הסביבה ודלתו פתוחה, בכנסת ומחוצה לה, בפני כל מי שהגנת הסביבה עומדת לנגד עיניו.

גלעד ארדן – ליכוד

ח"כ גלעד ארדן בלט השנה בפועלו למען קידום נושאי הגנת הסביבה ובראשם מניעת הקמת תחנת הכוח הפחמית באשקלון. ארדן, שהיה תושב אשקלון, יצא בגלוי כנגד מדיניות הממשלה בנושא, השתתף בדיונים שהתקיימו בוועדת הכספים, יזם דיונים בוועדת הכלכלה שהוא העומד בראשה ואף השתתף בשתי הפגנות שהתקיימו באשקלון כנגד הקמת התחנה.

ח"כ ארדן יזם מספר הצעות חוק סביבתיות בנושאי איכות האוויר בישראל. ח"כ ארדן היה יוזם שותף להצעת חוק הפחתת פליטת גזי חממה שמטרתה להגדיר יעדים להפחתה משמעותית בפליטת גזי החממה מישראל. יוזם שותף להצעת חוק הגבלת פרסומות לכלי רכב (חובת גילוי נתוני פליטת מזהמים) המחייבת את המפרסמים להקצות שטח של 20% בכל מודעה לנתונים אודות צריכת הדלק של כלי הרכב ושל הזיהום הנפלט ממנו, מתוך כוונה שהמידע יהווה את אחד השיקולים בעת הרכישה; שותף יוזם להצעת חוק עידוד השימוש בטכנולוגיות תאורה יעילות (חסכון באנרגיה במוסדות ציבור), שתחייב שימוש בנורות חסכוניות באנרגיה בכל המבנים המשמשים את הציבור וממומנים במישרין ובעקיפין על ידי המדינה; יוזם שותף להצעת חוק עידוד הרכיבה על אופניים (תשתיות ושבילים לאופניים) (תיקוני חקיקה) אשר תחייב את מע"צ והרשויות המקומיות בשיתוף הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים לסלול שבילי אופניים בטיחותיים במקביל לכבישים חדשים וכבישים מחודשים.

ח"כ ארדן יזם 4 הצעות חוק סביבתיות, קיים 6 דיונים בנושאי סביבה בוועדת הכלכלה הגיש הצעה לסדר היום ונטל חלק במרבית ההצבעות על הצעות חוק למען איכות הסביבה. ח"כ ארדן פועל נמרצות לקידום המאבק המתמשך נגד הקמת תחנת הכוח הפחמית. אנו מאחלים שפעילותו תישא פירות חקיקה בעתיד הקרוב.

יחד עם זאת, אנו מצרים על כך שח"כ ארדן, כיו"ר ועדת הכלכלה, השהה את הטיפול בהצעת חוק הפיקודון על מכלי משקה (תיקון – החלת החוק על מכלי משקה מעל ליטר וחצי והרחבת אחריות יצרן ויבואן) ומקווים כי יפעל בעתיד למען קידומו של חוק סביבתי חשוב זה.

4/12 המדד הסביבתי לאיכות הכנסת – מאי 2008

תמצית ממצאי דו"ח 'אדם טבע ודין' על הפעילות הסביבתית בכנסת

ח"כ משה גפני – סיעת יהדות התורה

ח"כ הרב משה גפני, ממשיך בפעילותו הנמרצת, מזה שנים רבות, למען ההגנה על האינטרס הסביבתי. גם השנה הוא נמנה על מובילי הפעילות הסביבתית בכנסת, בזכות התמדתו ונחישותו לקדם הצעות חוק סביבתיות עד לאישורן הסופי.

ח"כ גפני נמנה בין יוזמי הצעת חוק אוויר נקי לישראל (ואף חתום על הצעת החוק המקורית), אחד החוקים הסביבתיים החשובים המונחים כיום על שולחן הכנסת, שמטרתו להתמודד עם הבעיה האקוטית המחריפה וגוברת של זיהום אוויר במדינה. החוק מכנס תחת כנפיו הסדרים וסמכויות אשר רק בצורה אינטגרטיבית וכוללת יוכלו להתמודד עם הבעיה ולהבטיח את הזכות לאוויר נקי לכל אזרח ואזרח. הצעת החוק נמצאת לקראת הצבעה בקריאה שנייה ושלישית וח"כ גפני פועל לקידומה. ח"כ גפני היה יוזם שותף להצעת חוק לתיקון פקודת המכרות (מעמד הקרן לשיקום מחצבות) אשר מטרתה להבטיח כי כסף שיועד למטרות סביבתיות אכן ישמש לאותן מטרות וינוהל בנפרד מתקציב המדינה; יוזם שותף להצעת חוק לשיקום קרקעות מזוהמות, הבאה להגן על בריאות הציבור מפני הימצאותם של חומרים מסוכנים בקרקע; יוזם שותף להצעת החוק לאיסוף סוללות משומשות שמטרתה להסדיר את איסופן שעד כה נעשה באופן וולנטרי.

ח"כ גפני יזם 6 הצעות חוק סביבתיות, קידם הצעת חוק אחת, הציג שתי שאילות והעלה הצעה לסדר היום, כמו כן גפני משתתף פעיל בדיוני ועדות הכנסת בנושאים סביבתיים ומהווה גורם משמעותי בקידומם.

חוק אוויר נקי

הצעת חוק אוויר נקי, המצויה בשלב המתקדם ביותר מבין הצעות החוק בנושאי איכות הסביבה כיום על שולחן הכנסת, אשר נוסחה על ידי אדם טבע ודין, תחייב את השר להגנת הסביבה להכין תוכנית לאומית להפחתת זיהום אוויר, הכוללת יעדים מדידים ולוחות זמנים, אשר יאושרו בממשלה ויובאו לאישור הכנסת. תוכנית זו תחייב את כל משרדי הממשלה הנוגעים בדבר, להיערך לקראת השגת היעדים אותם גיבש המשרד, ותפקידו של השר להגנת הסביבה יהא להבטיח את העמידה בהם. לשם כך, יינתנו בידי השר להגנת הסביבה סמכויות וחובות, אשר יובילו להעלאת הנושא בסדרי העדיפות הלאומיים.

5/12 המדד הסביבתי לאיכות הכנסת – מאי 2008

תמצית ממצאי דו"ח 'אדם טבע ודין' על הפעילות הסביבתית בכנסת

לצד אמצעים של אכיפה נחושה ויעילה, הצעת החוק קובעת גם תמריצים כלכליים אשר יניעו את הגופים המזהמים להעדיף להפחית את פליטת המזהמים בפעילותם השוטפת על פני האפשרות להמשיכה. מתוך תפיסה זו התנגדה אדם טבע ודין לפיצולו מתוך הצעת חוק אוויר נקי של חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 84), המנוגד לעקרון ריכוז הסמכויות בענייני אוויר תחת מסגרת סטטוטורית אחת. לכן, במסגרת דו"ח זה של אדם טבע ודין על הפעילות הסביבתית בכנסת, החלטנו כי הניקוד על חוק אוויר נקי לישראל, אשר נכון לימים אלה ממתין לאישור לקריאה שנייה ושלישית, יינתן כמכלול כאשר תסתיים מלאכת חקיקת חוק אוויר נקי בשלמותה ולא ניתן ניקוד נפרד לפיצול. אנו תקווה, כי כבר בראשיתו של המושב הנוכחי, הנפתח בימים אלה, יעבור החוק במלואו.

פינת הצל"ש

הפעילות למען איכות הסביבה של חברי הכנסת אינה מסתכמת תמיד בהצעות חוק, שאילות והצעות לסדר היום. במושבים האחרונים נתקלנו בפעילות ענפה לקידום נושאים ספציפיים בתחום הגנת הסביבה אשר לא באו לידי ביטוי רק ברמת החקיקה, אך בהחלט מזכים את נושאי דגל המאבק בציון לשבח.

אסתר רינה טרטמן – מפלגת ישראל ביתנו

בחודש נובמבר האחרון הקימה ח"כ אסתר רינה טרטמן את "השדולה הפרלמנטרית להצלת ים המלח", זאת לנוכח מצבו העגום. בשדולה חברים 33 ח"כים מכל סיעות הבית. הישגיה הבולטים של ח"כ טרטמן כיו"ר השדולה הם ריכוז סוגיית ים המלח על כל היבטיה תחת סמכות שר אחד, הקמת חברה ממשלתית להגנת ים המלח המתקצבת בכ 300 מיליון שקל וכעת נבחנת הסוגיה האם להכיר בים המלח כאתר מורשת עולמי על כל המשתמע מכך. ח"כ טרטמן יזמה כ 6 הצעות חוק סביבתיות בהן הצעת חוק הפחתת השימוש בשקיות פלסטיק; הצעת חוק התייעלות אנרגיה במבני ציבור והיא נוטלת באופן שיטתי חלק בכנסים, פאנלים ותערוכות, שהמוטיב המרכזי בהם הוא העלאת המודעות להגנת הסביבה. ועל כך ועל פעילותה למען ים המלח מגיע לה ציון לשבח.

6/12 המדד הסביבתי לאיכות הכנסת – מאי 2008

תמצית ממצאי דו"ח 'אדם טבע ודין' על הפעילות הסביבתית בכנסת

השדולה הסביבתית-חברתית

השדולה הסביבתית-חברתית הוקמה מחדש עם פתיחת המושב הראשון של הכנסת ה-17, ביוזמת חברי הכנסת ד"ר דב חנין והרב מיכאל מלכיאוור העומדים בראשה. בשדולה הסביבתית חברים 42 חברי כנסת. במהלך שני המושבים האחרונים דנה השדולה בדו"ח אי צדק סביבתי, בהשלכות הסביבתיות-חברתיות של תקציב המדינה לשנת 2008, בהקמת אתר תיירות באזור בקעת תמנע – עמק ססגון ובתיקון חוק הפיקדון. כמו כן, נפגשו חברי השדולה עם מר הנרי וקסמן, חבר הקונגרס האמריקאי, אורח העמותה ומיוזמי חוק אוויר נקי בארה"ב.

אנו מחזקים את ידיהם של חברי השדולה אשר יצרו בפעילות השדולה כתובת מהימנה בכנסת לטיפול בכשלים סביבתיים המובאים לפתחה על ידי פעילים סביבתיים.

הצעת חוק אנטי סביבתית

במהלך שני המושבים בלטה לשלילה הצעת חוק הדרכים (שילוט) (תיקון – שילוט חוצות), התשס"ז-2006 אותה יזם ח"כ יורם מרציאנו – מפלגת העבודה. ההצעה עשתה 'כותרות' בתקשורת וחרגה מגבולות הדיון בכנסת אל עבר הדיון הציבורי.

תוכן ההצעה:

למעלה מ-40 שנה, קובע חוק הדרכים (שילוט) את העיקרון לפיו במדינת ישראל אסור להציב שילוט פרסומת בדרכים בין עירוניות. החוק אוסר על התקנת שלט הנראה לעיני מי שנוהג בדרך בין עירונית, אלא אם ניתן לכך היתר מיוחד (במקרים חריגים בלבד).

בעקבות הפרות חוזרות ונשנות של החוק, שהבולטת שבהן היא שלטי פרסומת בסמוך לנתיבי איילון (כביש מס' 20), הגישה התכנית לצדק סביבתי שבאוניברסיטת ת"א עתירה מנהלית שמטרתה להביא לאכיפת החוק. פסק הדין שהתקבל בעניין קבע כי שלטי החוצות בנתיבי איילון אינם חוקיים ויש להסירם לאלתר.

הצעת החוק של ח"כ מרציאנו, אשר הוגשה בסמוך לקיום הדיון המשפטי בנושא, מבקשת לעקוף את פסק הדין ולאפשר הצבת שלטי חוצות גם בדרכים בין עירוניות. אם תתקבל הצעת חוק זו, היא תפגע באופן קשה בנופי ארצנו. בנוסף, יש בקבלת הצעת החוק משום סכנה לבטיחות הנוסעים, שכן שלטי חוצות עלולים להוות הפרעה חזותית וגורם המסיט את תשומת הלב של הנוהגים בכבישים.

7/12 המדד הסביבתי לאיכות הכנסת – מאי 2008

תמצית ממצאי דו"ח 'אדם טבע ודין' על הפעילות הסביבתית בכנסת

לצערנו, כאמור ההצעה התקבלה בקריאה ראשונה.

ניתוח נתונים ומסקנות

בדו"ח נבחנו מספר פרמטרים עיקריים בהם הצעות חוק בקריאה טרומית, הגשת שאילתות, הצעות לסדר היום ואישור חוקים. מבחינת נתונים אלה אל מול פעילות הכנסת בכללותה ניתן לראות שיש עלייה בפעילות הסביבתית וכי התחושה שנושא הגנת הסביבה עולה בסולם סדר העדיפויות הלאומי נכונה. אם זאת בבחינה פרטנית של הפרמטרים ניתן לראות כי ההד התקשורת שמקבלת הפעילות הירוקה בכנסת גדול בהרבה מהתוצאות בשטח.

תרשים א' מציג את שיעור הצעות החוק הסביבתיות שאושרו בקריאה טרומית לעומת כלל הצעות החוק שהונחו במהלך השנה החולפת ואושרו בקריאה טרומית. מתרשים זה ניתן לראות כי פעילות חברי הכנסת נמוכה מאוד ביחס למספר הצעות החוק בנושאים אחרים. 5% בלבד בתחום איכות הסביבה מתוך סך כל הצעות החוק שאושרו בקריאה טרומית.

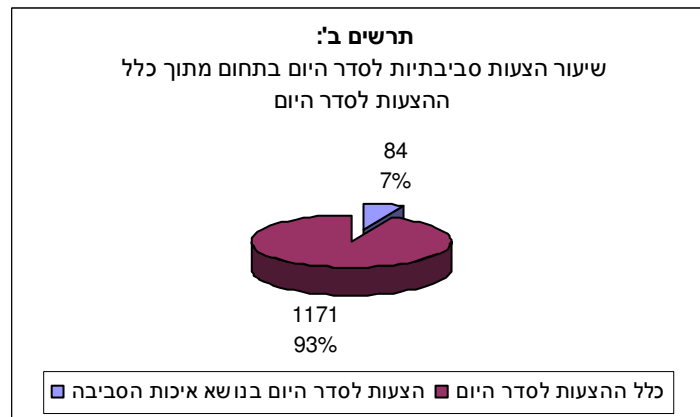
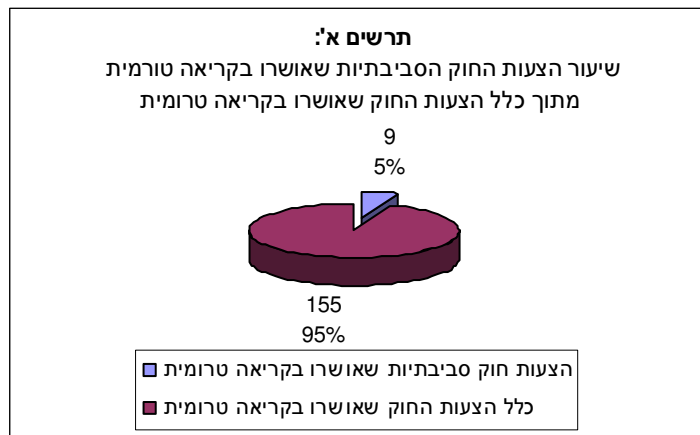
תרשים ב' המציג את שיעור השאילתות הסביבתיות לעומת כלל השאילתות שהוגשו במהלך השנה החולפת מראה תמונה דומה, לפיה מהוות השאילתות הסביבתיות כ 6% מכלל השאילתות שנשאלו. תרשים ג' הבוחן את ההצעות לסדר היום מציג אף הוא תמונה דומה לזו של השאילתות, ולפיו כ 7% מכלל ההצעות לסדר היום בתקופה נידונה עסקו בנושאי איכות הסביבה. דומה איפה שהיקף הפעילות הסביבתית באפיקים הפלרמנטריים השונים דומה, ללא מתן עדיפות לאפיק פעילות כזו או אחר.

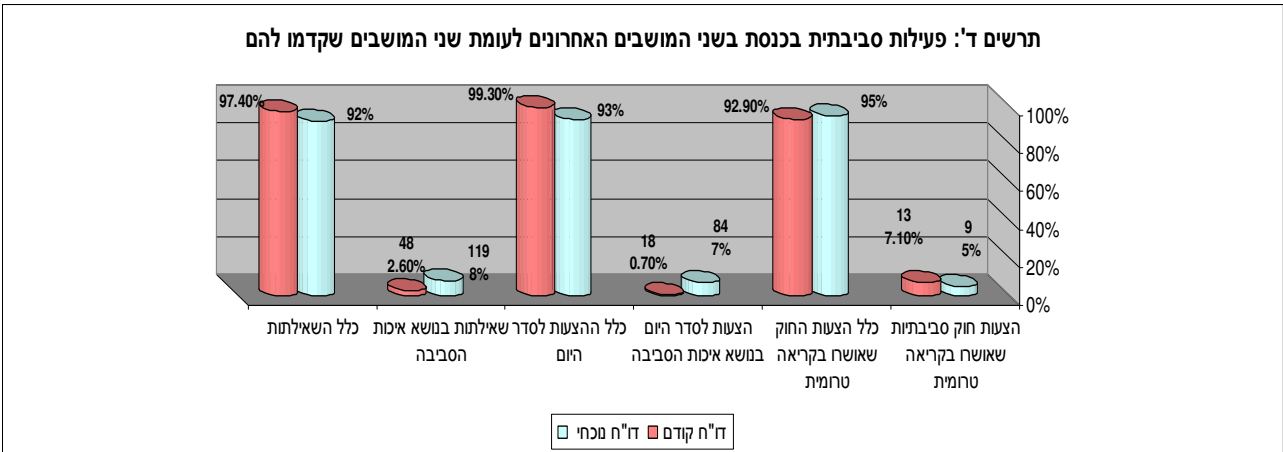
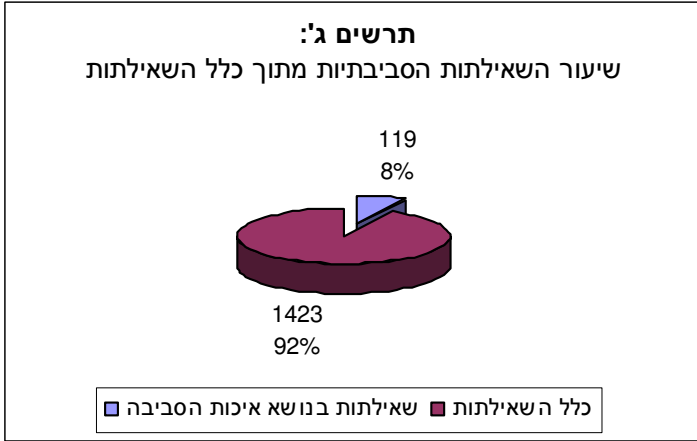
על מנת לבחון האם חל שיפור בהיקף הפעילות בין השנה לשנה שעברה (מרץ 2006 – מרץ 2007 – תקופת הדו"ח הקודם), ניתן להבחין בתרשים ד' כי קיימת עלייה משמעותית (8% שהם 119 שאילתות סביבתיות לעומת 2.6% שהם 48 בדו"ח הקודם) באחוז השאילתות הסביבתיות שהוגשו בתקופת הדו"ח הנוכחי. עלייה חדה עוד יותר (7% שהם 84 הלס"י לעומת 0.7% שהם 18 בדו"ח הקודם) של פי עשרה ניתן לראות באחוז ההצעות לסדר היום שהוגשו בתקופת הדו"ח הנוכחי. אולם בפועל, השורה התחתונה מאכזבת למדי: ירידה (5% שהם 9 הצעות חוק לעומת 7.1% שהם 13 בדו"ח הקודם) באחוז הצעות החוק הסביבתיות שאושרו בקריאה טרומית – משמע, יותר הצעות חוק סביבתיות הונחו והחלו את תהליך

אדם טבע ודין
 אגודה ישראלית להגנת הסביבה
 Israel Union for Environmental Defense

החקיקה, שלוהוה בדרך כלל הז תקשורת רחב. לעומת זאת, היקף השלמת תהליך חקיקה דה פקטו מדשדש הרחק מאחור, וכאן כבר לא מסתמנת מגמת עליה בדומה לשלבים המוקדמים יותר של החקיקה.

היבטים סביבתיים סיעתיים

השוואה בין הסיעות לפי חברי הכנסת המובילים בתחום איכות הסביבה: חברי הכנסת אשר הובילו את הפעילות הסביבתית במהלך מרץ 2006-מרץ 2007 היו: דב חנין-חד"ש, משה גפני-יהדות התורה, מיכאל נודלמן-קדימה, דוד אזולאי-ש"ס, ראלב מג'אדלה- עבודה ומיכאל מלכיאור- עבודה.

בדו"ח הנוכחי ניתן לראות שמות המוכרים בפעילותם בתחום איכות הסביבה לצד שמות חדשים: דב חנין-חד"ש, אופיר פז-פינס- העבודה, מיכאל מלכיאור-העבודה, גלעד ארדן-ליכוד ומשה גפני-יהדות התורה.

למרות ההבנה כי רק חמישה יכולים לאכלס את רשימת חברי הכנסת המובילים, בולטים בהעדרם נציגי מפלגות קדימה, מרצ, ש"ס, האיחוד הלאומי, בל"ד, ומפלגת הגמלאים. בחרנו להתמקד דווקא במפלגת קדימה, היא מפלגת השלטון והסיעה הגדולה בכנסת, ובמפלגת מרצ, רואה עצמה ואף הנתפסת בציבור כבעלת אוריינטציה סביבתית, בכדי לעמוד על הפער שבין מצען 'הירוק' לבין הפעילות הפרלמנטרית שלהם הלכה למעשה:

- מפלגת קדימה אשר חרתה על דגלה את עקרון השמירה על איכות הסביבה ועל איכות החיים. מתוך מצעה של המפלגה: "ישנו צורך דחוף בתכנון מערכתי של תשתיות לאומיות בתחומים כגון: אספקת מים ושמירת איכותם, מערכות ניקוז וביוב, מערכות תחבורה לאומיות ועירוניות, פתרון בעיות איסוף אשפה והטיפול בה. שמירת איכות הסביבה מחייבת הקטנת זיהום האוויר, המים, הנחלים, הקרקעות החקלאיות, הים והטבע. יש לשמור על פיתוח בר קיימא ובכלל זה על ערכי טבע מורשת ונוף למען הדורות הבאים". בהמשך המצע מציינים במפלגת קדימה צעדים אופרטיביים למען איכות הסביבה בהם תנקוט ממשלה בראשותם ועל כך אין אלא להזכיר - הבטחות יש לקיים.
- מפלגת מרצ המוכרת בציבור כמפלגה בעלת אג'נדה סביבתית מקדישה חלק נכבד במצעה לסביבה סוציו-אקולוגית בת קיימא: "הנושא הסביבתי הונח במשך השנים ונדחק לקרן זווית. הנפגעים אינם רק ערכי טבע ונוף אלא גם ובעיקר האוכלוסיות החלשות. ההזנחה הסביבתית פוגעת בבריאות הציבור ובאיכות החיים, גורמת לאלפי מקרי מוות בשנה ועולה מאות מיליוני שקלים. ההזנחה אינה מתבטאת בהכרח בחקיקה אלא באכיפתה, בתרבות, בחינוך, בהתנהגות צרכנית שאינה מתחשבת בסביבה. בעיות סביבתיות הן בעיות חברתיות ופוליטיות. מכיוון שסוגיות סביבתיות מתייחסות למערכות אקולוגיות והללו אינן מתחשבות בגבולות פוליטיים, מתחייב שכל פתרון לבעיות סביבתיות יהיה מלווה במאמץ להסדר שלום, שיוביל לשיתוף פעולה ממוסד בין ישראל לשכנותיה. יש להתייחס במדיניות ובפעילות ל"סביבה סוציו-אקולוגית בת קיימא" הקושרת בין המפגעים האקולוגיים לסוגיות של צדק חברתי, חלוקה שווה של הנטל הסביבתי והשתתפות דמוקרטית, תוך הכרה באחריות של הדור הנוכחי לרווחת הדורות הבאים."

אגודה ישראלית להגנת הסביבה
Israel Union for Environmental Defense

בנוסף מכיל המצע ה'ירוק' של מרצ התייחסות ספציפית לכל אחד מהנושאים הבאים: זיהומי אוויר, אדמה, מים, אשפה ופסולת, שטחים פתוחים ומדיניות תכנון, תחבורה ותאונות דרכים, מים, אנרגיה ואנטנות סלולריות. לנוכח הפירוט האידיאולוגי הסביבתי, בולט היקפה הדל של פעילות מרצ בתחומי הגנת הסביבה.

אנחנו באדם טבע ודין קוראים לחברי הכנסת לפעול על מנת שהנושא הסביבתי יעלה לא רק במצען של המפלגות אלא גם ייושם בשטח.